

Innovative Pedagogical Technologies in the Activities of Oligophrenopedagogues

Muxammadjonova Durdonaxon Davlatjon qizi

Second-year student of Kokand State University

Annotation

This article analyzes the theoretical and practical aspects of using innovative pedagogical technologies in the activities of oligophrenopedagogues. It also highlights the importance of modern pedagogical technologies in teaching and educating children with intellectual disabilities, their effectiveness, and their role in improving the quality of education. The study reveals the significance of interactive methods, information and communication technologies, and game-based technologies in the corrective educational process.

Keywords

Oligophrenopedagogy, innovative pedagogical technologies, special education, intellectual disability, interactive methods, corrective education, information technologies, game technologies, pedagogical activity.

Kirish

Bugungi kunda maxsus pedagogika tizimida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, intellektual nuqsonli bolalarni o'qitish jarayonida zamonaviy metod va texnologiyalarni qo'llash ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Oligofrenopedagog faoliyatining asosiy maqsadi — bolalarning mavjud imkoniyatlarini rivojlantirish, ularni ijtimoiy hayotga tayyorlash va mustaqil faoliyat ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

An'anaviy ta'lim usullari bilan bir qatorda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash bolalarda qiziqish uyg'otadi, diqqatni jamlashga yordam beradi hamda bilimlarni samarali o'zlashtirish imkonini yaratadi.

Tadqiqot metodologiyasi

Mazkur tadqiqotda ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, pedagogik kuzatuv, suhbat, qiyosiy tahlil va amaliy mashg'ulot metodlaridan foydalanildi. Tadqiqot davomida maxsus ta'lim muassasalarida faoliyat olib borayotgan oligofrenopedagoglarning innovatsion texnologiyalardan foydalanish tajribasi o'rganildi.

Asosiy qism

Innovatsion pedagogik texnologiyalar tushunchasi

Innovatsion pedagogik texnologiyalar — ta'lim jarayonini samarali tashkil etishga qaratilgan zamonaviy metod, vosita va usullar majmuasidir. Ushbu texnologiyalar o'quvchilarning bilim olish faoliyatini faollashtirib, mustaqil fikrlash va ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Oligofrenopedagogika sohasida innovatsion texnologiyalar:

bolaning individual imkoniyatlarini hisobga olish;

ta'limni qiziqarli tashkil etish;

bilish faoliyatini rivojlantirish;

ijtimoiy moslashuvni kuchaytirish;

korreksion-rivojlantiruvchi ta'sir ko'rsatish kabi vazifalarni bajaradi.

Interfaol metodlarning ahamiyati

Interfaol metodlar maxsus ta'lim jarayonida keng qo'llanilmoqda. "Aqliy hujum", "Klaster", "BBB", "Insert" kabi metodlar o'quvchilarning darsdagi faolligini oshiradi. Ushbu metodlar yordamida bolalar mustaqil fikr bildirishga va muloqot qilishga o'rganadilar.

Intellectual nuqsonli bolalarda interfaol metodlardan foydalanish:

diqqatni rivojlantiradi;

nutq faolligini oshiradi;

jamoada ishlash ko'nikmasini shakllantiradi;

emotsional holatni yaxshilaydi.

Axborot-kommunikatsion texnologiyalar

Kompyuter, multimedia vositalari, animatsiyalar va interaktiv dasturlar maxsus ta'lim jarayonida muhim vosita hisoblanadi. Vizual materiallar bolalarning mavzuni tezroq tushunishiga yordam beradi.

Multimedia texnologiyalarining afzalliklari:

ko'rgazmalilikni oshiradi;

o'quvchilarning qiziqishini kuchaytiradi;

eslab qolish jarayonini yaxshilaydi;

individual ta'lim imkonini yaratadi.

O'yin texnologiyalaridan foydalanish

O'yin faoliyati intellektual nuqsonli bolalar uchun eng samarali ta'lim vositalaridan biridir. Didaktik va rolli o'yinlar orqali bolalar yangi bilimlarni oson o'zlashtiradilar.

O'yin texnologiyalari:

tafakkurni rivojlantiradi;

muloqot ko'nikmalarini shakllantiradi;

emotsional faollikni oshiradi;

mustaqil harakat qilishga o'rgatadi.

Pedagogning innovatsion faoliyati

Oligofrenopedagog zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash orqali ta'lim jarayonini samarali tashkil etadi. Pedagogning kreativ yondashuvi bolaning individual imkoniyatlarini ochishga yordam beradi. Shu sababli pedagog doimiy ravishda o'z ustida ishlashi va yangi metodlarni o'rganib borishi zarur.

Natijalar va muhokama

Tadqiqot natijalari innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash intellektual nuqsonli bolalarning bilish faoliyati va ijtimoiy moslashuviga ijobiy ta'sir ko'rsatishini

tasdiqladi. Ayniqsa, multimedia vositalari va o‘yin texnologiyalari bolalarning darslarga qiziqishini oshirdi.

Shuningdek, interfaol metodlardan foydalanish bolalarda mustaqil fikrlash va muloqot ko‘nikmalarining rivojlanishiga yordam berdi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, oligofrenopedagog faoliyatida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish maxsus ta‘lim samaradorligini oshiradi. Zamonaviy metodlar yordamida intellektual nuqsonli bolalarning bilish faoliyati, kommunikativ qobiliyati va ijtimoiy moslashuvi rivojlanadi. Shu bois maxsus ta‘lim tizimida innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Vygotskiy L.S. Defektologiya asoslari. – Moskva: Prosvesheniye, 1995.
2. Po‘latova P.M. Oligofrenopedagogika. – Toshkent: O‘qituvchi, 2010.
3. Petrova V.G. Maxsus pedagogika. – Moskva, 2004.
4. Karimova V.M. Pedagogik texnologiyalar. – Toshkent, 2016.
5. Shomaxmudova R.Sh. Inklyuziv va maxsus ta‘lim asoslari. – Toshkent, 2021.
6. Rasulov A. Korreksion pedagogika. – Toshkent, 2018.
7. Nurmatova D. Innovatsion ta‘lim texnologiyalari. – Toshkent, 2022.
8. Tojimuhamedov B. Bolalar psixologiyasi. – Toshkent, 2017.